

Beantwoording schriftelijke vragen AB vergadering 1 juli 2020

Van: Dagelijks Bestuur

d.d.: 23 juni 2020

Onderwerp: Vragen fractie Bedrijven

Vraag 1

Hoe kan het dat er meerdere projecten zijn doorgeschoven? Waar is de verkeerde inschatting gemaakt en hoe kan dit in de toekomst worden voorkomen?

Antwoord 1

De projecten hebben een mindere besteding dan gepland in 2019 door uiteenlopende oorzaken. Zo zijn afspraken binnen projecten met andere overheden anders uitpakket dan gedacht of is de omgeving het niet eens met de voorgenomen maatregelen. Dit zijn risico's die bij dergelijke projecten horen. De projectorganisatie doet er alles aan om deze risico's zoveel mogelijk van te voren te kennen en deze te beheersen (risicomanagement). Voor een aantal projecten zijn deze risico's echter opgetreden wat resulteert in mindere besteding. Voor de komende jaarplannen wordt gekeken naar optimalere en realistische planning waarbij rekening wordt gehouden met genoemde risico's. Zie ook het AB voorstel jaarverslag 2019 "overzicht toelichting investeringen".

Vraag 2

De verwachting is dat de inkomsten van de waterschappen onder druk komen te staan ;

- 1) veel bedrijven zullen stoppen vanwege vergrijzing en gebrek aan opvolging
- 2) de Corona crisis gaat meerdere MKB bedrijven de kop kosten
- 3) ook boerenbedrijven zullen in de komende jaren in aantallen afnemen
- 4) de demografische ontwikkeling van ons gebied geeft aan dat het aantal inwoners zeker niet zal stijgen.
- 5) veel gemeentes zullen in de financiële problemen komen.

Het resultaat is dat minder inwoners/bedrijven hetzelfde aan belastingen zou moeten opbrengen met als gevolg dat de belastingen sterk zullen moeten stijgen; in een zware economische tijd niet echt handig.

Daarnaast zullen er door de klimaatverandering nieuwe projecten bijkomen voor de waterschappen ; de vraag is dan waar het geld vandaan moet komen.

Antwoord 2, 3, 8 en 10

Het DB is zich bewust van alle ontwikkelingen die genoemd worden. Tot op heden (2015 t/m 2019) zien wij echter nog geen afname van het aantal heffingseenheden voor ingezetenen en bedrijven in ons totale beheergebied. Wat de effecten van Corona hierop zullen zijn is nog erg onzeker. Het Noordelijk Belastingkantoor is op dit moment bezig dit inzichtelijk te maken. Maar aan deze inschatting zullen ook nog vele onzekerheden kleven.

Naast de analyse van het Noordelijk Belastingkantoor heeft Noorderzijvest zelf ook een impactanalyse gemaakt. De algehele conclusie uit deze analyse is, dat naast de belastingopbrengsten tot nu toe geen grote kostenposten of inkomstendervingen gesignaleerd worden. Dit komt overeen met de reacties op de uitvraag van de Unie van Waterschappen onder de overige waterschappen. Direct na de intelligente lock down zijn er scenario's opgesteld met betrekking tot de bedrijfsvoering op de korte termijn. Gedurende de lock down zijn deze bijgesteld en verder uitgewerkt naar scenario's voor de langere termijn. Dit allemaal in nauwe samenwerking met de overige waterschappen en de veiligheidsregio.

De kosten voor het beheersen van alle (soms unieke) facetten van ons veranderende watersysteem en de uitvoering van onze zuiveringstaak lopen steeds verder op. Dit vraagstuk leeft niet alleen bij Noorderzijvest, maar heeft impact op alle waterschappen binnen Nederland. Hier

wordt landelijk regelmatig over gesproken. Dit betreft ook de vraag hoe we als waterschap een gezonde financiële positie kunnen behouden in relatie tot alle taken en ambities. Daarnaast blijft het feit dat het waterschap werkt met een sluitende begroting. Dit betekent dat al onze kosten gedekt worden met opbrengsten en dus voornamelijk de belastingopbrengsten betreffen (80% van onze inkomsten). Daarentegen is het natuurlijk niet de bedoeling dat wij deze belastingopbrengsten en daarmee de tarieven elk jaar significant laten stijgen om deze forse opgaven te bekostigen. Daarom zetten wij conform het bestuursakkoord in op een sobere en doelmatige werkwijze om de basis op orde te krijgen.

Vraag 3

Waarom is er niet een Taskforce Corona opgericht binnen de waterschap ; deze Taskforce zou wat mij betreft 3 scenario's kunnen/moeten schrijven inclusief liquiditeitsprognoses zodat inzichten worden verkregen en maatregelen kunnen worden genomen.

Antwoord 3

Zie antwoord 2

Vraag 4

De personeelskosten zijn gestegen met 2.4 mio ; de projecten zijn minder ; waarom hebben we niet een grotere flexibele schil ? Ergens zal het feit dat er minder projecten worden uitgevoerd uitmonden in minder kosten

Antwoord 4

Sommige projecten hadden vertraging en zijn nog niet afgerond. De personeelskosten op projecten zijn gelijk gebleven.

Projecten zijn afgerond en nieuwe projecten zijn opgestart, zoals Paterswoldsemeer, RWZI en Omgevingswet. De verwachting is dat de kosten van flexibele schil op projecten zullen vanaf 2021 minder worden en deze trend zal vanaf 2022 en 2023 doorzetten, tenzij er weer nieuwe projecten gestart worden.

Tenslotte zijn er in 2019 een aantal oorzaken aan te wijzen voor extra personeelskosten, zoals bijvoorbeeld vervanging secretaris-directeur, inzet extra teamleiders en ziektevervangingskosten.

Vraag 5

Krijgen wij de management letter van 8 november ook nog te zien?

Antwoord 5

De management letter is op 17-06-2020 besproken met de audit commissie. En het is de taak van de Audit Commissie hierover verder te communiceren met het AB. Een van de taken van de Audit Commissie is om het contact te onderhouden met de accountant en de management letter te bespreken als vertegenwoordiger van het AB. Zij adviseert het AB over haar bevindingen.

Vraag 6

Hoe kan het dat er dubieuze debiteuren zijn die al jaren uit staan?

Antwoord 6

De stand was per 01-01-2019 ca. € 600.000, dat is inmiddels per balansdatum terug gebracht tot een bedrag van onder de € 160.000. Van dat bedrag is de verwachting dat dat nog volledig binnen zal komen in 2020.

Vraag 7

Door het doorschuiven van meerdere projecten is het moeilijk om een oordeel te hebben over het bedrijfsresultaat; er ontstaat hierdoor een vertekend beeld over 2019.

Antwoord 7

Het doorschuiven van projecten in 2019 heeft geen invloed op het resultaat. Deze kapitaallasten worden een jaar later zichtbaar in het resultaat. Het voordelige resultaat in 2019 wordt grotendeels veroorzaakt door de doorgeschoven projecten uit 2018.

Vraag 8

Eisse gaf aan dat er beter gestuurd gaat worden op bedrijfsmatigheid; waarom komt dat nu op? Wat gaat er dan niet goed? Hoe word dit aangepakt?

Antwoord 8

Zie antwoord 2

Vraag 9

Eisse gaf aan dat er een personeelsstop is; zou het niet wijsheid zijn om eens een goede analyse uit te voeren van de werkzaamheden door vertaald naar functies om vervolgens te kijken of de juiste persoon op de juiste plek zit.

Antwoord 9

Dat is zeker wijsheid. Dit past binnen het ontwikkelspoor: Persoonlijk leiderschap en strategische personeelsplanning. In de organisatie bekend onder het project toekomstfit. Met alle teamleiders wordt er een SPP model ingevuld en vervolgens wordt er gekeken welke werkzaamheden er nu plaatsvinden en welke veranderingen de komende jaren op ons af komen en hoe dit wel/niet op elkaar aansluit.

Vraag 10

We hebben dit jaar het schuldenplafond verhoogd; in hoeverre zal het in de toekomst mogelijk zijn de lasten die dit met zich meebrengt op te hoesten? Als de rente een keer gaat veranderen en/of de inkomsten sterk tegenvallen zullen we hier zwaar tegenaan lopen.

Antwoord 10

Zie antwoord 2

Onderwerp: Vragen fractie Betaalbaar Water

Vraag 1

Algemeen: is het mogelijk (voortaan) in het jaarverslag niet alleen de wijzigingen toe te lichten die plaats hebben gevonden na de gewijzigde begroting, maar ook de toelichting op de wijzigingen die hebben plaats gevonden vanaf het begin van het jaar? Deze toelichtingen staan vermeld in de kwartaalrapportages en zouden voor een helder en een eenduidig beeld ook in het jaarverslag opgenomen moeten worden. Het jaarverslag handelt immers over een heel jaar en niet alleen over de laatste drie maanden.

Antwoord 1

We zullen indien mogelijk hier in het vervolg rekening mee houden. En meer teksten ten opzichte van de primaire begroting opnemen.

Vraag 2

Algemeen: voor een reëlere weergave van het behaalde resultaat en om dit met het resultaat van voorgaande en komende jaren te vergelijken: is het mogelijk aan te geven wat het resultaat zou zijn gecorrigeerd voor geplande investeringen die niet plaats hebben gevonden?

Antwoord 2

Het doorschuiven van projecten in 2019 heeft geen invloed op het resultaat. Deze kapitaallasten worden een jaar later in zichtbaar in het resultaat. Het voordelige resultaat 2019 wordt grotendeels veroorzaakt door de doorgeschoven projecten uit 2018.

Vraag 3

Uit het info-AB van 3 juni begrepen we dat uitgestelde investeringen geen invloed hebben op het aantal fte's bij waterschap Noorderzijlvest, aangezien er bij investeringen sprake is van inhuur. Klopt dit?

Antwoord 3

Sommige projecten hadden vertraging en zijn nog niet afgerond. De personeelskosten op projecten zijn gelijk gebleven.

Projecten zijn afgerond en nieuwe projecten zijn opgestart, zoals Paterswoldsemeer, RWZI en Omgevingswet. De verwachting is dat de kosten van flexibele schil op projecten zullen vanaf 2021 minder worden en deze trend zal vanaf 2022 en 2023 doorzetten, tenzij er weer nieuwe projecten gestart worden.

Tenslotte zijn er in 2019 een aantal oorzaken aan te wijzen voor extra personeelskosten, zoals bijvoorbeeld vervanging secretaris-directeur, inzet extra teamleiders en ziektevervangingskosten.

Vraag 4

Uit de kerncijfers (samenvatting bladzijde 12) halen we dat de overhead (kosten bestuur en organisatie gedeeld door totale lasten) ongeveer dertig procent is. Klopt dit? Is dit percentage te vergelijken met voorgaande jaren? En te vergelijken met de overheadkosten van andere waterschappen?

Antwoord 4

Dit betreffen de kosten ondersteunend aan de primaire taken. Daarnaast vallen de kosten voor het DB- en AB, waar we wettelijke toe verplicht zijn, hier ook onder. Hierin zitten ook software kosten, die van toepassing zijn om de primaire taken uit te voeren. Het percentage van Bestuur & Organisatie ligt in lijn met voorgaande jaren. (2018: 29,7 %, 2017: 30,3% & 2016: 31,0%) Doordat ieder waterschap een ander programma structuur en systematiek hanteert, is een vergelijking hiermee lastig te leggen.

Vraag 5

De tabel onderaan bladzijde 51 over de incidentele baten en lasten begrijpen we niet helemaal. Waar zijn de bedragen 107.000 en -139.000 Euro op gebaseerd? Kloppen de andere vermelde bedragen?

Antwoord 5

Deze bedragen zijn onjuist aangepast. Dit had moeten zijn 67.000 en 235.000 voordeel.

Vraag 6

Halverwege bladzijde 53, punt 3. Wordt met gecombineerde aanslag bedoeld dat ontvangers tegelijkertijd een aanslag van de gemeente en een aanslag van het waterschap ontvangen?

Antwoord 6

Dat klopt. Op dit moment ontvangen alleen de inwoners van de gemeente Groningen een gecombineerde aanslag. Doordat gemeente Groningen en het Noorderzijlvest beide deelnemen aan het NBK, dit in het kader van efficiency verhoging.

Vraag 7

Bladzijde 57, NBK: is er zicht op wijziging in het aantal deelnemende partijen?

Antwoord 7

Op dit moment is er nog geen zicht in wijzigingen van deelnemende partijen. Vanaf 2021 of 2022 zouden er nieuwe gemeenten kunnen toetreden. De komende periode worden al wel de eerste verkennende gesprekken met een aantal gemeenten gestart.

Vraag 8

Bladzijde 58. Draagt deelname aan het Groninger Monumentenfonds kosten met zich mee?

Antwoord 8

De deelname aan het Groninger Monumentenfonds brengt geen kosten met zich mee.

Vraag 9

Klopt het dat dat het negatieve EMU-saldo van 22 miljoen Euro weliswaar zeer ruim boven de drie procent is van onze belastinginkomsten maar dit verder geen negatieve consequenties heeft omdat er sprake is van een collectieve, uit die drie procent afgeleide, EMU-ruimte (van 0,3 procent) waar gemeenten, provincies en waterschappen niet individueel op worden afgerekend?

Antwoord 9

Dat is juist.

Vraag 10

Is het mogelijk de tabellen eenduidig op te stellen? Zo zijn de tabellen op bladzijde 67 met de tijd mee van links naar rechts opgesteld, terwijl de tabellen op de bladzijde erna in omgekeerde richting, tegen de tijd in, worden weergegeven.

Antwoord 10

De tabellen op pagina 67 betreffen verloopoverzichten en de overige tabellen zijn tabellen die de stand per balansdatum weergeven. Deze weergaven van tabellen worden conform wet- en regelgeving opgesteld.

Vraag 11

Bladzijde 89/90. Het bezoldigingsmaximum is 194.000 Euro. Hoe verhoudt zich dit met de uitgaven voor de functie secretaris-directeur in 2019? Er is immers sprake van bezoldiging van in totaal 227.000 Euro (45.504 + 181.678). Voldoet dit aan de WNT?

Antwoord 11

Het bezoldigingsmaximum voor leidinggevende topfunctionarissen is persoonsgebonden. Het jaar 2019 is een overgangsjaar geweest waarin de toenmalige interim directeur een overdrachtsperiode had met de huidige secretaris directeur. De accountant heeft dit gecontroleerd en akkoord bevonden. NZV voldoet voor 2019 aan de WNT.

Vraag 12

Bladzijde ? (controleverklaring) Waarom is opdracht gegeven de naleving van de anticumulatiebepaling WNT niet te controleren? Waarom heeft de accountant de naleving van de

anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd? Is er een relatie met onze vraag 11 hiervoor? Heeft de accountant in vorige jaarrapportages eveneens de anticumulatiebepaling niet gecontroleerd?

Antwoord 12

De opdracht over de naleving van de anticumulatiebepaling WNT niet te controleren is niet door NZV gegeven.

Op wat de accountant wel of niet controleert heeft het DB van NZV geen invloed, het AB is de opdrachtgever van de accountantscontrole. Echter ter verduidelijking hierna een passage uit het accountantscontrole protocol t.b.v. WNT van het ministerie BZK:

Het is de verantwoordelijkheid van de opsteller van het financieel verslaggevingsdocument om de juiste en volledige gegevens op te nemen. Het is vervolgens de verantwoordelijkheid van de accountant om te toetsen dat die gegevens voldoen aan de WNT ([artikel 1.7 WNT](#)) met uitzondering van de gegevens die in de WNT-verantwoording moeten worden opgenomen op grond van de anticumulatiebepaling ([artikel 1.6a WNT](#) en [artikel 5, eerste lid, onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT](#)). Deze gegevens worden niet betrokken in de controle door de accountant en blijven in dit protocol buiten beschouwing.

Er is ons inziens, gezien het bovenstaande en de beantwoording van vraag 11, geen relatie met uw vraag 11 hierover.

In het controle protocol 2018 tbv WNT van het ministerie BZK, staat de zelfde formulering als in het bovenstaande citaat.

Dit onderwerp is overigens op 17-06-2019 ook uitgebreid besproken met de audit commissie.

Vraag 13

Bladzijde 102: welke kosten gaan er gepaard met vervroegde aflossingen? Waar kunnen wij deze kosten terugvinden?

Antwoord 13

De kosten die gepaard gaan met vervroegde aflossingen zijn niet inzichtelijk, omdat deze zijn verdisconteerd in het rentepercentage van de nieuwe lening.

Overigens zijn er 5 leningen geherfinancierd met een gemiddeld rentepercentage van ca. 2,5. De nieuwe lening is afgesloten tegen een rentepercentage van 0,87.

Onderwerp: Vragen fractie Christen Unie

Vraag 1

Het staatje investeringsuitgaven op pagina 2 sluit niet aan bij bijlage C. Klopt het dat Bijlage C niet alleen de projecten 2019 weergeeft, maar alle onderhanden projecten van ook eerdere jaren t/m 2019?

Antwoord 1

Ja, de bijlage C geeft ook de eerdere jaren tot en met 2019 aan. Dit geldt voor de projecten die in 2019 zijn afgesloten en de projecten die na 2019 doorlopen.

Vraag 2

Heeft de langere doorlooptijd van menig project / de doorschuiving naar 2020 en eventuele volgende jaren, heeft dat ook gevolgen voor de toegezegde subsidies van derden?

Antwoord 2

Vooralsnog hebben de langere doorlooptijden dan wel de doorschuiving van projecten naar 2020 en volgende jaren geen gevolgen voor de toegezegde subsidies. Mocht dit in de toekomst gaan spelen dan wordt daar over gerapporteerd binnen de daartoe bestemde rapportages binnen de P&C cyclus (Q-rapportages).

Vraag 3

Pagina 102: Er is voor 20,1 miljoen aan leningen geherfinancierd. Hoe is tot deze keus gekomen? Had er meer kunnen worden geherfinancierd (o.a. de lening van 33 miljoen?)

Antwoord 3

Bij een herfinanciering worden de verplichtingen van de toekomstig te betalen rente van de bestaande leningen ineens afgekocht en verwerkt in het rentepercentage van een of meer nieuwe leningen. Het deel (€ 20,1 mln.) dat in 2019 is geherfinancierd had een korte looptijd en een hogere rente dan de toen geldende marktrente. Het herstructureren van de rest van de portefeuille was op dat moment niet interessant, omdat de resterende looptijden van deze leningen nog te lang waren. Het afkopen van de toekomstige te betalen rente (zgn. Agio) had een te groot dempend effect op het toen geldende gunstige tarief.

Vraag 4

Pagina 104 no2: het risico vanwege rottende funderingspalen is verviervoudigd! Dat is nogal wat! Ik wil graag weten welk deel hiervan als risico voor ons gezien wordt, en dus niet verlegd kan worden naar derden.

Antwoord 4

Het bedrag van €800.000,- wat eerder is opgenomen is gebaseerd op oude inspectiegegevens uit 2008. Dit bedrag betreft alleen de bouwkosten exclusief BTW, kosten voor eventuele juridische procedures en mogelijke schadevergoedingen etc. Het bedrag wat nu is opgenomen in de risicoparagraaf is gebaseerd op recente inspectiegegevens uit 2017/2018 en alle bijkomende kosten. Dit komt in totaal neer op een bedrag van 3,2 miljoen. Hierbij dient nog wel een marge van +/- 40% meegenomen te worden. Hiervan zal 1,38 miljoen ten laste komen van de provincie Groningen waar zij onderhoudsplichtige zijn van het oeververdedigingswerk ter plaatse conform de Legger. 1,76 miljoen is deels voor aangrenzende eigenaren, deels bodemdalingscommissie en deels Noorderzijlvest. Adviesbureau SAOZ is voor een aantal pilotlocaties ingeschakeld als externe Adviescommissie voor het behandelen van verzoeken om nadeelcompensatie. Het is de verwachting dat op basis van deze adviezen duidelijk zal worden hoe de verdeling van de nadeelcompensatie eruit zal komen te zien. Het is de verwachting dat het afronden van deze lopende procedures nog een aantal maanden in beslag zal nemen.

Vraag 5

Ook wil ik graag weten hoe het mogelijk is dat dit risico verviervoudigd wordt. Dat klinkt niet vertrouwenwekkend dat zoiets kan.

Antwoord 5

Zie antwoord bij vraag 4

Vraag 6

Pagina 105 no9: het lijkt me dat we geen zaken moeten doen met partijen die niet voor het volledige risico aansprakelijk gesteld kunnen worden. Wordt hier in de aanbestedingscriteria wel goed op gelet?

Antwoord 6

De verplichting om verzekerd te zijn voor aansprakelijkheid en schade is gegeven in de algemene voorwaarden van het waterschap. De algemene waterschapsvoorwaarden voor de inkoop van diensten(AWVODI) zijn hier van toepassing op de dienst. Het maximale bedrag waarvoor de opdrachtnemer verzekerd moet zijn is hierin gerelateerd aan de waarde van de opdracht. Bij alle contracten die wij als waterschap afsluiten wordt hiernaar bewust gekeken.

Vraag 7

Als we 34% minder investeringen hebben gedaan dan gepland, hadden er dan ook niet beduidend minder personele uitgaven gedaan hoeven worden?

Antwoord 7

Het personeel dat de projecten uitvoert is gelijk gebleven, omdat de vertragingen in de voorbereiding en uitvoering beheerst moesten worden.

Vraag 8

De belasting teruggave op energie, dat is van blijvende aard denk ik, of is het eenmalig.

Antwoord 8

Dat is inderdaad van blijvende aard. Over de wijze van berekening is in november 2019 overeenstemming bereikt met de Belastingdienst.

Vraag 9

blz 13 hogere kosten benzine en diesel. Oorzaak? Dit is nog zonder de HVO want dat kost nog eens 400.000 ltr keer €0,125 is € 500.000 toch?

Antwoord 9

Nee, want het hvo contract is 2019 al gaan lopen. En we hebben nog veel neerslag gehad eind van het jaar waardoor er veel brandstof is verbruikt. Verder dragen de producten van HVO bij AAN het realiseren van de doelstellingen op het gebied van verduurzaming.

Vraag 10

blz 15 moet waterschap gronden verwerven als er natuurvriendelijke oevers van gemaakt worden?

Antwoord 10

Voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers is vaak grond benodigd. Deze strook wordt aangekocht of wordt middels een Groen Blauwe Dienst ingericht op eigendom van de aangrenzende eigenaar. Deze wordt hiervoor gecompenseerd.

Vraag 11

blz 17 bovenaan staat: bestuursperiode 2015 tot 2019. Ik neem aan dat dat 2019 tot 2023 moet zijn.

Antwoord 11

Het moet inderdaad 2019-2023 zijn.

Onderwerp: vragen CDA-fractie

Vraag 1

Graag zouden wij in de toekomst dergelijke stukken ook in Word/Excel willen ontvangen, zodat we snel zelf analyses kunnen maken.

Antwoord 1

Op verzoek kan dit altijd worden geregeld.

Vraag 2

Ook lijkt het ons zeer verstandig dat in alle tabellen steeds opgenomen zijn zowel: de definitieve cijfers van het voorgaande boekjaar, als steeds een kolom met het verschil, dat kan:

- i. tussen beide boekjaren zijn;
- ii. maar mag ook tussen gewijzigde begroting en boekjaar zijn;

Nu gebeurt dat ons inziens "onlogisch": bv. op pagina 15 staan wel de boekjaren beide vermeld in de tabel, maar bijvoorbeeld op pagina 23 staat weer niet het boekjaar 2018 vermeld.

Antwoord 2

De indeling zoals die nu voorligt sluit aan bij de verplichte indeling, zoals die is opgenomen in het Waterschapsbesluit. Daarnaast kunnen we extra informatie opnemen. We zullen voor het jaarverslag 2020 bekijken of we de gegevens nog wat eenduidiger kunnen weergeven.

Vraag 3

A. (pagina 51) Onderdeel 3.3 incidentele lasten Noordelijk belastingkantoor: wat is de actuele status per heden in 2020 qua eventuele extra kosten? Wij stellen deze vraag ook in verband met vraag E & F.

Antwoord 3

Op dit moment is er voor het jaar 2020 geen sprake van extra kosten, dan wel incidentele lasten die de begroting overstijgen.

Vraag 4

B. (pagina 62 en 68) 4.1 balans: hier is te zien dat de liquide middelen zijn terug gelopen van ruim 52 miljoen naar 5,7 miljoen => wat is er nu precies gebeurd, zie ook vraag D & I.

Antwoord 4

Het relatief hoge saldo per ultimo 2018 werd substantieel beïnvloed door in december ontvangen subsidies ten behoeve van projecten op de zeekering (commissie bodemdaling, RWS). Het aantrekken van een nieuwe geldlening met een hoofdsom van € 60 miljoen had eveneens tijdelijk een positief effect op het saldo. De geldmiddelen boven de vastgestelde drempel dienen verplicht afgestort te worden op de rekening-courant met 's Rijks schatkist. Dit was per ultimo 2018 € 46 miljoen. Per ultimo 2019 was hiervan geen sprake.

Vraag 5

C. (pagina 67) 4.3 onderdeel 2. materiële vaste activa: wat betekent bij de post "vervoermiddelen en werktuigen" het onderhanden werk van € 999.000? Zijn dat soms machines in aanbouw of bestelde en nog te leveren vervoermiddelen?

Antwoord 5

Dit zijn de in 2019 geleverde vervoermiddelen en werktuigen, die met ingang van 2020 worden geactiveerd.

Vraag 6

D. (pagina 68) 4.3 onderdeel 4. liquide middelen: de positieve rekening-courant verhouding met 's Rijks schatkist is van 46 miljoen terug gegaan naar nul euro. Kunt u uitleggen wat hier gebeurt?

Antwoord 6

In tegenstelling tot de situatie per 31-12-2018 was er per 31-12-2019 geen sprake van 'overtollige' middelen boven de vastgestelde drempel, waardoor er geen geldmiddelen waren afgestort naar de rekening-courant met 's Rijks schatkist. Zie ook vraag 4 en 11.

Vraag 7

E. (pagina 68) onderdeel 5. kortlopende vorderingen belastingdebiteuren: uitgelegd is dat de vorderingen met ± 8,5 miljoen euro zijn gestegen door de problemen bij het Noordelijk Belastingkantoor. Aan de oplossing van die problemen wordt hard gewerkt en er zijn reeds vele verbeteringen in gang gezet.

Worden alle verschuldigde belastingen over het jaar 2020 nu ook daadwerkelijk in 2020 in rekening gebracht?

En hoe worden de belastingplichtigen nogmaals op de hoogte gebracht van deze achterstanden?

Antwoord 7

In de SLA zijn afspraken vastgelegd over het percentage aanslagen dat opgelegd moet zijn in enig jaar. NBK ligt voor 2020 op schema. Er is geen sprake meer van achterstanden.

Vraag 8

F. (pagina 69) onderdeel 6 overlopende activa: de post nog op te leggen aanslagen is gestegen van bijna 2,5 miljoen naar bijna 3,3 miljoen, dus € 800.000 meer; waar is dat door veroorzaakt? En hoe ziet de situatie 2020 eruit?

Antwoord 8

Het verschil heeft op hoofdlijnen betrekking op de categorieën 'gebouwd' en 'zuiveren bedrijven'. Op basis van de gegevens van de waarderingskamer worden voor 'gebouwd' op balansdatum 31-12-2019 hogere opbrengsten verwacht dan op balansdatum 31-12-2018. Ook voor 'zuiveren bedrijven' geldt dat de opbrengsten voor de nog op te leggen aanslagen per 31-12-2019 hoger uitvallen dan het jaar daarvoor. Dit is het gevolg van hogere lozingen door de meetbedrijven.

Vraag 9

G. (pagina 70) onderdeel 7 algemene reserve: klopt het verloop van de algemene reserve in de rechterkolom wel? Volgens ons is hier 1 keer onterecht een min-teken gebruikt.

Antwoord 9

Het verloop van de algemene reserve in de rechterkolom is correct weergegeven. Er is inderdaad 1 keer onterecht een minteken gebruikt.

Vraag 10

H. (pagina 71) 7.2 bestemmingsreserve: de € 22.000 voor de aankleding van het Waterschapshuis blijft ongewijzigd staan over twee boekjaren; wat moet er voor dit bedrag nog gebeuren?

Antwoord 10

Er is op dit moment nog geen concrete bestemming aan deze reserve gegeven.

Vraag 11

I. (pagina 76) Onderdeel 10 netto vlottende schulden: wat betekent concreet de € 25.000.000 kasgeld lening van de Waterschapsbank precies ?

Antwoord 11

Dit betreft een kortlopende lening om het financieringstekort op te vangen. We maken zoveel mogelijk gebruik van kasgeldleningen in verband met de huidige negatieve rente voor dit type

leningen. Eind mei 2020 is opnieuw een langlopende lening afgesloten, in verband met de wettelijke regels omtrent de kasgeldlimiet.

Vraag 12

J. (pagina 76) Onderdeel 11 overlopende passiva: de reservering voor de verlofdagen loopt verder op; welke maatregelen worden er genomen om dit niet verder op te laten lopen? Hoeveel verlofdagen mag het personeel jaarlijks “meenemen” naar het volgende jaar?

Antwoord 12

De oorzaak van het oplopen van deze schuld aan medewerkers is de trend dat medewerkers steeds meer verlofuren inkopen van de salariscomponent IKB (dat is opgebouwd uit o.a. vakantiegeld en eindejaarsuitkering). Deze verlofuren mogen langjarig worden opgespaard. Dit is een recht vanuit de CAO en hiervoor gelden geen beperkingen.

Deze ingekochte verlofuren staan los van het wettelijke verlof van 144 uren per jaar. Voor het wettelijke verlof gelden wel beperkingen. Deze verlofuren moeten binnen 8 maanden na afloop van het boekjaar zijn opgenomen. Is dit niet het geval, dan vervallen de uren automatisch.

Vraag 13

K. (pagina 59) Tot slot de tabel “bezetting FTE’s”: begroot waren Bestuur en Organisatie 82,8 FTE en feitelijk is de bezetting per 31-12-2019 vrijwel gelijk aan 2018 nl. 72,1 => waarom zijn er over 2019 ± 10 FTE minder werkzaam geweest dan begroot aan het begin van het jaar?

Antwoord 13

De werkelijke bezetting op het proces Bestuur en Organisatie was per ultimo 2019 lager dan begroot, omdat enerzijds enkele vaste medewerkers op grote projecten waren ingezet en verantwoord (2018 en 2019). Anderzijds was per ultimo 2019 sprake van enkele vacatures als gevolg van interne verschuivingen o.a. binnen het management. Deze vacatures zijn inmiddels grotendeels ingevuld.

Gedurende het jaar 2019 werd de aanwezige vacatureruimte grotendeels ingevuld met tijdelijke inhuur van personeel (zie de personeelslasten op pagina 81).

Onderwerp: Vragen uit info AB 03-06-2020

Vraag 1

CDA mevr. Wouda: Wat is de stand van zaken van de SDE aanvraag voor zonnepanelen, voor Fledderbos en nog een locatie.

Antwoord 1

- De SDE aanvraag voor zonnepark Fledderbosch is toegekend (januari 2020)
- De SDE aanvragen voor de zonneparken op de terreinen van RWZI's zijn begin dit jaar toegekend voor zes locaties (RWZI's Feerwerd, Onderdendam, Winsum, Wehe-den-Hoorn, Eelde en Leek). Voor RWZI Delfzijl loopt de aanvraag nog. Deze aanvraag hebben we later moeten indienen omdat de vergunningverlening trager verliep dan verwacht.

Vraag 2

CDA mevr. Wouda: In het Jaarverslag wordt gesproken over een aangepaste aanpak nvo's die de mogelijkheden voor het realiseren van de volledige opgave in 2021 vergroot. Wat moet ik mij voorstellen bij die aangepaste aanpak?

Antwoord 2

We kijken naar meer maatwerk in de uitvoering dan vasthouden aan de standaard werkwijze van ontgraven wordt onder een profiel van 1 op 4 onder water en 1 op 3 boven water. Hierbij zou dan minder oppervlakte aan grond benodigd zijn.

Vraag 3

Bedrijven Lammert Zwiers: De bestemmingsreserves zoals die in de jaarrekening 2019 staan voor Zuiveren en Watersysteem komen niet overeen met de reserves uit de presentatie van de kaderbrief, hoe zit dit?

Antwoord 3

De algemene (beschikbare) reserves die in de presentatie van de kaderbrief zijn weergegeven zijn als volgt opgebouwd:

Algemene reserves x € 1.000

	Watersysteem	Zuiveren	Totaal
Stand 31-12-2019	1.743	6.055	7.798
Te bestemmen resultaat 2019	1.862	853	2.715
Af: Toevoeging best.res De Slokkert	-15	0	-15
Totaal	3.590	6.908	10.498
Af: Benodigd weerstandsvermogen	-2.106	-407	-2.513
Beschikbare reserve 31-12-2020	1.484	6.501	7.985

Vraag 4

Betaalbaar Water Bernd de Nijs: Op blz 51 staat een tabel met incidentele baten en lasten. Die begreep ik niet. Staat het minnetje bij die € 111K verkeerd?

Antwoord 4

De kosten die gemaakt zijn tijdens de containerramp in januari 2019, worden geheel vergoed door de verzekeraar MSC Zoë. Daarom staat hier eenmaal een min en een plus.

De dividenduitkering van de Nederlandse Waterschapsbank is onjuist opgenomen in het rapport. Dit bedrag betreft een voordeel(bate) van € 433.000 (i.p.v. -111.000).

Vraag 5

Ongebouwd Jaap Vermue: Op blz 30 staat een zinssnede dat de agrariërs door de droge jaren het nut van de investeringen in reductie van erfemissie niet inzien, dat begrijp ik niet.

Antwoord 5

Er staat dat voor deze agrariërs investeringen ter reductie van erfemissie **de eerste jaren** niet aan de orde zijn. Het gaat hier alleen om akkerbouwers uit Drenthe die relatief zwaar getroffen zijn door de droogte. Investeren is noodzakelijk, maar op dit moment zijn er geen financiële middelen.

Vraag 6

Ongebouwd Jaap Vermue: Onderaan blz 30 gaat het over medicijnresten en gewas beschermingsmiddelen. Daar is gemonitord en worden eventueel maatregelen genomen. Zou ik graag de resultaten van willen zien. Wat is er gemonitord? Verder wordt onderscheid gemaakt tussen dier- en menselijke geneesmiddelen. Graag daar wat getallen bij. Toezegging: getallen worden aan papier toevertrouwd.

Antwoord 6

- Effectgerichte monitoring

De rapportage 'meetjaar 2019' geeft een eerste semi-kwantitatieve indruk van de ecologische risico's van microverontreinigingen vanuit RWZI's, riooloverstorten en gewasbescherming. De kennisinstellingen werken deze gegevens, die van onze aanvullende monitoring 2020 en die van andere waterschappen, momenteel verder uit in de 'Kennisimpuls Waterkwaliteit – Toxiciteit'.

- Humane geneesmiddelen

In ons reguliere meetprogramma (13-16 meetpunten; frequentie: 2-4x/jaar) worden 34 van de 850 werkzame stoffen gemeten. Verspreid over diverse meetpunten zijn 30 van de 34 gemeten stoffen aangetroffen, waarvan er 8 (vooral uit antibiotica, pijnstillers en middelen voor het hart- en vaatstelsel) de PNEC-norm (Predicted No Effect Concentration) tenminste 1x overschreden.

- Diergeneesmiddelen

In enkele grotere wateren zijn in 2018/19 (3x/jaar) op 4-5 locaties in gemeenten met een hoog gebruik van varkensmest (bron: CBS) 35 werkzame stoffen uit diergeneesmiddelen bemonsterd. Deze kunnen via mest op het land komen en met neerslag uit- of afspoelen. Slechts 3 stoffen zijn aangetroffen boven de (relatief hoge) rapportagegrens. Van de meest (7x) aangetroffen stof is de herkomst niet eenduidig omdat deze ook humane toepassingen heeft. Twee stoffen die respectievelijk 1 en 2x zijn aangetroffen, zijn wel uit diergeneesmiddelen afkomstig.

In het WON-project 2019 (Waterketen Onderzoek Noord-Nederland) zijn 5 kleinere wateren bemonsterd op werkzame stoffen uit diergeneesmiddelen. Van de enkele stoffen die zijn aangetroffen, is een aantal ook voor menselijk gebruik, zodat conclusies over effecten van diergeneesmiddelen nog niet mogelijk zijn. In 2020 worden dezelfde meetpunten opnieuw bemonsterd, maar korter na het begin van de mest-uitrijperiode en daaropvolgende regenval.

Vraag 7

Ongebouwd Jaap Vermue: Op blz 31 wordt gesproken over de restauratie rijksmonument Zuidema's klap. De fractie Betaalbaar Water heeft daar een brief over gestuurd aan het DB. Wat is daarmee gedaan?

Antwoord 7

De beantwoording van de brief wordt zo spoedig mogelijk behandeld in het DB.

Vraag 8

Ongebouwd Jaap Vermue: Op blz 49 wordt gesproken over een niet voorziene dotatie aan de voorziening voormalig bestuur. Graag een nadere toelichting.

Antwoord 8

De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks aan de hand van de gegevens per 31 december op het niveau van de contante waarde van de verwachte (verplichte) uitkeringen uit hoofde van de pensioentoezeggingen en de wachtgeldregelingen gebracht. De pensioen- en wachtgeldregelingen zijn vastgelegd in de Wet pensioen politieke ambtsdragers (Wet Appa). Door middel van een dotatie van € 0,4 miljoen per ultimo 2019 is deze voorziening op het gewenste/vereiste niveau gebracht. Bij het opstellen van de begroting is het niet mogelijk mutaties (zoals bijv. het gevolg bij sterfte, vervroegd pensioen) in te schatten.

Vraag 9

Ongebouwd Jaap Vermue: Op blz 62 is aan de balans af te lezen dat de vaste schulden zijn gedaald van € 215 mln. naar € 194 mln. Wordt deze daling veroorzaakt doordat projecten in 2019 niet zijn uitgevoerd?

Antwoord 9

De daling van de vaste schulden betreft de aflossing van deze schulden in 2019. Door minder uitgevoerde projecten zijn er geen extra leningen aangetrokken in 2019. Hierdoor is een afname te zien. De totale aflossing over 2019 is 21 miljoen. Dit is conform de afname.

Vraag 10

55+ Michiel de Sterke: In een artikel van de krant Trouw stond iets over de rampzalige situatie in de natuurgebieden in Drenthe. Het blijkt dat daar midden in natuurgebieden ernstige verontreiniging met landbouwgiften is aangetroffen. Hoe is het hier in het gebied van NZV, en is er onderzoek naar verricht?

Antwoord 10

In het onderzoek van Mantingh en Buijs (maart 2020), waarop het artikel is gebaseerd, zijn *vegetatiemonsters* geanalyseerd. Het betreft onder meer een aantal middelen, die (soms al jaren) niet meer toegelaten zijn. Volgens de rapportage worden de stoffen, die ze in de vegetatiemonsters vinden, allemaal gemakkelijk via de lucht verspreid.

De stoffen, die in het onderzoek worden aangetroffen én die nu nog toepasbaar zijn, zitten voor een groot deel ook in de pakketten, waar wij de watermonsters op laten analyseren.

In het gebied van waterschap Noorderzijvest meten wij zowel in de provincies Drenthe als in Groningen gewasbeschermingsmiddelen in het *oppervlaktewater*. Wij meten vooral op plekken waar bepaalde gewassen worden geteeld om zo een compleet mogelijk beeld te krijgen van waar welke stoffen worden aangetroffen in het oppervlaktewater. In de natuurgebieden zelf analyseren wij het oppervlaktewater niet standaard op gewasbeschermingsmiddelen. Het meest kwetsbare natuurgebied betreft het Fochteloerveen in Drenthe. Daar zijn in het verleden geen stoffen aangetroffen boven de rapportagegrens (met uitzondering van Bentazon in een zeer lage concentratie).

In het nabij gelegen akkerbouwgebied Zevenblokken (zie ook gegevens hieronder) loopt momenteel een pilot met gebiedsgerichte handhaving; hierbij worden ondernemers op de hoogte gesteld van welke stoffen wij aantreffen in het oppervlaktewater bij in- en uitlaat van het gebied en gaan we hierover met hen in gesprek.

Verder is in het weeknieuws week 17 dd 24-4-2020 een memo verstuurd m.b.t. "Meten in haarvaten"; hierin is ook informatie te vinden over het meten van gewasbeschermingsmiddelen.

Vraag 11

Betaalbaar Water Peter van Mombergen: Hoe staat het, binnen het project Eemskanaal, met de onderhandelingen tussen de aannemer, Rijkswaterstaat en NZV?

Antwoord 11

Op dit moment wordt er tussen partijen onderhandeld over de minimaal noodzakelijke uitvoeringsmaatregelen ten behoeve van het borgen van de waterveiligheid. Hiertoe is de "financiële scope" in week 25 door RWS verder aangescherpt. Van hieruit kunnen de onderhandelingen verder vervolgd worden.

Vraag 12

Betaalbaar Water Peter van Mombergen: Hoe staat het met de kwaliteit van de vispassages binnen NZV.

Toezegging: er komt een A4tje met hoe kwalitatief goed zijn onze vispassages.

Antwoord 12

De vispassages in het beheergebied van Waterschap Noorderzijvest werken in de regel naar behoren. In de nieuwsbrief van 22 mei is reeds ingegaan op het functioneren van de vispassages. De nieuwsbrief is als bijlage toegevoegd.

